

Panelová diskuse v Poslanecké sněmovně: Istanbulská úmluva jako pomoc obětem násilí

20.9.2023 - | TOP 09

Jak Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí přispěje ke zlepšení současné situace obětí sexuálního a domácího násilí, bylo tématem panelové diskuse, kterou dne 20. září v Poslanecké sněmovně uspořádal poslanec Michal Zuna společně s koalicí Hlas proti násilí. Svůj pohled na význam úmluvy v souvislosti s efektivnější pomocí obětem násilí nabídli odbornice a odborníci z oblasti lidských práv, Policie ČR i organizace pomáhající obětem v terénu.

„Každý má ve společnosti právo na důstojnou existenci a život bez násilí. Ratifikace Úmluvy je závazkem státu, že bude bojovat proti domácímu a sexualizovanému násilí. Otevírá společensky významné téma a pomáhá k mocenské rovnováze větší podporou obětí a rovněž osvětou. Úmluvu jsme měli ratifikovat už dávno. Roky je však obětí mylných předpokladů a překroucených argumentů, jako je zákaz Velikonoc nebo odebrání dětí. Náš Parlament má nyní skvělou příležitost ukázat svou empatii s těmi, jejichž práva nejsou dostatečně hájena, a já věřím, že ji využije,“ uvedl poslanec TOP 09 Michal Zuna.

Za koalici Hlas proti násilí vystoupila předsedkyně České ženské lobby a místopředsedkyně Rady vlády pro rovnost žen a mužů **Marta Smolíková**. *„Je důležité, ratifikací deklarovat, že osud obětí nám není lhostejný a prevenci, ochranu obětí i stíhání pachatelů chceme zlepšovat. Ostatně domácí násilí bylo dlouho vnímáno jako tabuizovaný soukromý problém ale nejen naše evropská společnost se mění a domácí a sexualizované násilí je nepřijatelné, zrovna tak jako rákoska či řemen při výchově dětí, kterou ještě mnozí z našich prarodičů pamatují.“*

Panelová diskuse se věnovala praktickému přínosu, který by ratifikace úmluvy znamenala pro lepší ochranu obětí domácího a sexuálního násilí.

Zmocněnkyně vlády pro lidská práva **Klára Šimáčková Laurenčíková** upozornila na lidskoprávní rozměr ratifikace úmluvy. *„Úmluvu proti násilí ratifikovalo již 37 evropských zemí. Odborné studie potvrzují, že v těchto zemích úmluva přispěla k přijetí účinnějších opatření na ochranu obětí domácího a sexuálního násilí. Česká republika patří mezi hrstku zbývajících zemí, kde k ratifikaci zatím nedošlo. Toho si pochopitelně všímá i mezinárodní společenství a na Českou republiku to nevrhá dobré světlo. Pevně věřím, že brzy tento lidskoprávní deficit napravíme,“* konstatovala **Klára Šimáčková Laurenčíková**.

Advokát **Daniel Bartoň** představil možné pozitivní dopady Úmluvy na poskytování účinnější ochrany obětem. Reagoval také na některé mýty, které ohledně Úmluvy panují. *„Není pravda, že by se Istanbulská úmluva vztahovala pouze na ženy. Týká se všech obětí násilí a diskriminace, tedy i mužů,“* uvedl **Daniel Bartoň** a dodal: *„Selháváme v dostupnosti služeb, jako jsou azylové domy pro oběti násilí nebo preventivní programy pro agresory. Cílem úmluvy je přijmout opatření na ochranu všech obětí domácího násilí a poskytnout podporu policii, nevládním organizacím a dalším aktérům, aby mohli efektivně spolupracovat.“*

Překážky v systému pomoci, které v současnosti musí oběti domácího násilí překonávat, prezentovala **Zdena Prokopová** z ROSA – centrum pro ženy. *„Praktický význam úmluvy spočívá v tom, že se Česká republika trvale zaváže zajišťovat specializovanou krizovou pomoc, azylové domy a telefonní*

linku pro oběti. Případná ratifikace úmluvy proti domácímu násilí přispěje k tomu, že dostatečné financování služeb pro oběti bude zajištěno i v budoucnu,“ vysvětlila **Zdena Prokopová, socioterapeutka, statutární zástupkyně organizace ROSA - centra pro ženy, z.s.**

Za Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR promluvila **pplk. Martina Petrovičová** o nynější praxi v oblasti násilí na ženách. V diskusi vystoupila také **Monika Ladmanová**, vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR.

Úmluva proti násilí je mezinárodní smlouva, která usiluje o zastavení závažného problému porušování lidských práv – násilí na ženách a domácího násilí. Jejím cílem je předcházet násilí a obětem a jejich dětem poskytnout adekvátní pomoc, ochranu a podporu, aby se mohly vymanit z násilí. Je postavená na 4 pilířích: prevence násilí, dostupná pomoc obětem, spravedlivé stíhání pachatelů/lek a provázanost všech složek pracujících s oběťmi násilí.

Česká Republika je jednou z posledních šesti zemí EU, které tuto standardní lidskoprávní Úmluvu dosud nepřijaly. Její přijetím Česko stvrdí příklon k zemím, které dbají o lidská práva.

<https://www.top09.cz/co-delame/tiskove-zpravy/panelova-diskuse-v-poslanecke-snemovne-istanbulska-umluva-jako-pomoc-obetem-nasili-31015.html?clanek=31015>